Vlaams Parlement

1114 (2016-2017) – Nr. 1
ingediend op 17 maart 2017 (2016-2017)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met het protocol
betreffende de conventie
over gedwongen arbeid van 1930,
aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie
tijdens haar honderdenderde zitting
in Genève op 11 juni 2014

verzendcode: BUI

INHOUD

Memorie van toelichting 3

Voorontwerp van decreet 9

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 13

Advies van de Raad van State 19

Ontwerp van decreet 27

Bijlagen:

– Protocol 31

– Aanbeveling 41

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. Algemene toelichting

1. Samenvatting

Het voorliggende protocol betreft het verbod op dwangarbeid. Het vormt een aanvulling op de IAO-conventie nr. 29 betreffende de gedwongen of verplichte arbeid van 1930 (IAO: Internationale Arbeidsorganisatie). Het protocol werd op 11 juni 2014 aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar honderdenderde zitting in Genève.

Het protocol heeft tot doel de lacunes van de IAO-overeenkomst nr. 29 betreffende dwangarbeid op te vullen. Het voorliggende protocol houdt dan ook rekening met de evolutie van de context en de arbeidsvormen sinds 1930. Het bevestigt de noodzaak om zowel preventieve als beschermende maatregelen te nemen tegen gedwongen arbeid, maar ook om de slachtoffers rechtsmiddelen en verhaalmechanismen te bieden. Het protocol bevestigt de afschaffing van de in de overeenkomst van 1930 opgenomen overgangsbepalingen.

Dit ontwerp van instemmingsdecreet kadert in de strategische doelstelling 'Er is respect voor arbeids- en milieunormen' uit de beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking.

2. Situering

Tijdens de 101e zitting van de Internationale Arbeidsconferentie werd de noodzaak bevestigd om de bestaande verdragen van de IAO aan te passen met het oog op het versterken van de preventie en het beschermen van slachtoffers van gedwongen arbeid.

Tijdens de expertenvergadering van februari 2013 inzake dwangarbeid en mensenhandel met als doel arbeidskracht uit te buiten, werd er een consensus bereikt over de noodzaak om maatregelen te nemen met betrekking tot de preventie, de bescherming van slachtoffers en hun vergoeding. Hoewel de experten besloten dat een nieuw verdrag voor deze maatregelen niet nodig was, kwam men niet tot een consensus over de vorm van het instrument: een protocol en/of een aanbeveling.

Uit bevraging bleek dat een kleine meerderheid van lidstaten de voorkeur gaf aan een protocol, aangevuld met een aanbeveling.

Het Internationaal Arbeidsbureau werkte een ontwerp van protocol en aanbeveling uit. De aanbeveling kon zowel het protocol aanvullen als autonoom zijn. De ontwerpen werden op de agenda van de Internationale Arbeidsconferentie van 2014 geplaatst. Het protocol werd aangenomen met 437 voorstemmen, 8 tegenstemmen en 27 onthoudingen.

De IAO schat dat momenteel meer dan 21 miljoen mensen het slachtoffer zijn van gedwongen of verplichte arbeid.

Het voorliggende protocol is van groot belang voor de Europese Unie (EU). Er wordt immers in verschillende internationale EU-instrumenten naar de ratificatie en daadwerkelijke toepassing van de arbeidsnormen van de IAO verwezen. Ook komen de bepalingen overeen met de beginselen van de wetgeving en het beleid van de EU. Aan de lidstaten werd bij het besluit 2015/2071 van de Raad van de Europese Unie van 10 november 2015 machtiging verleend tot het bekrachtigen van het protocol ten aanzien van de in artikelen 1 tot en met 4 van het protocol

vervatte delen die onder de aan de Europese Unie toegekende bevoegdheid vallen, krachtens artikel 82, lid 2, VWEU (Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie).

3. Inhoud

Het voorliggende protocol en de bijhorende aanbeveling vormen een aanvulling op de IAO-overeenkomst nr. 29 betreffende de gedwongen of verplichte arbeid.

Het protocol bevat maatregelen om het gebruik van gedwongen arbeid tegen te gaan, in het bijzonder in het kader van mensenhandel. De partijen worden verplicht om de slachtoffers een betere bescherming te bieden en om passende en effectieve middelen ter beschikking te stellen. Verder wordt ook de internationale samenwerking bevorderd.

Het protocol telt twaalf artikelen.

4. Vlaamse bevoegdheden

De Vlaamse bevoegdheden situeren zich in de artikelen 2 en 3 van het voorliggende protocol. Deze artikelen bevatten onder meer bepalingen inzake opleiding, interimkantoren en opvangcentra.

Specifiek bevat artikel 2, d, een verwijzing naar werving en bemiddeling, wat deel uitmaakt van de gewestbevoegdheid Werk. Wat betreft een mogelijke omzetting van de verplichting opgenomen in artikel 2, d, kan algemeen verwezen worden naar de volgende drie decreten: 1. het decreet van 30 april 2004 houdende het Handvest van de werkzoekende, 2. het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht en 3. het decreet van 10 december 2010 betreffende private arbeidsbemiddeling. De Vlaamse regelgeving voorziet reeds in afdoende handhavings- en klachtenmechanismen om uitvoering te geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit dit protocol.

Het decreet houdende het Handvest van de Werkzoekende voorziet in een aantal rechten voor de werkzoekende bij het brede werving- en bemiddelingsproces. Het betreft zowel de beroepskeuzevoorlichting, beroepsopleiding, trajectbegeleiding, arbeidsbemiddeling en/of erkenning van verworven competenties, met inbegrip van het aanbieden van deze activiteiten via de geschreven, auditieve of visuele media en via internet. In deze fasen heeft de werkzoekende recht op gratis informatie, recht op inzage in zijn dossier, een belangrijke mate van kosteloosheid, recht op bescherming van zijn privacy en kwalitatieve, klantvriendelijke en laagdrempelige dienstverlening. De dienstverlening dient gericht te zijn op de zelfwerkzaamheid van de werkzoekende en de dienstenaanbieders dienen de nodige compenserende maatregelen te nemen voor de werkzoekenden die onvoldoende zelfredzaam zijn. Dit laatste is een uitdrukking van de bijzondere zorg voor de meest kwetsbare werkzoekenden. De inspecteurs van het Departement Werk en Sociale Economie zijn belast met het toezicht op deze regelgeving en er werden ook strafsancties voorzien bij overtredingen.

Het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling voorziet ook in verschillende beschermingsmechanismen bij de bemiddelingsactiviteiten in de brede zin van het woord. In het bijzonder worden er strafsancties voorzien voor ondernemingen die activiteiten van private arbeidsbemiddeling uitvoeren in strijd met de sociale of fiscale wetgeving of de reglementering inzake de tewerkstelling van vreemde arbeidskrachten. Ook wordt een strafrechtelijk sanctioneerbare verplichting opgenomen om werkzoekenden op een objectieve, respectvolle en niet-discriminerende wijze te behandelen.

Het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht bepaalt de bevoegdheden van de inspecteurs van het Departement Werk en Sociale Economie en een aantal strafsancties. In dit decreet worden voldoende instrumenten voorzien opdat het toezicht op het decreet effectief zou zijn.

5. Procedureverloop

5.1. Gemengd karakter en aanneming

Tijdens zijn vergadering van 23 september 2014 legde de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter vast. Zowel de federale overheid als de gemeenschappen en de gewesten oefenen hun bevoegdheden uit. Overeenkomstig de beslissing van de ICBB van 9 juli 2008 worden de leden van de ICBB geacht met de in de WGV bereikte consensus in te stemmen behoudens bezwaar binnen de 30 dagen na de notificatie van het verslag door het secretariaat van de WGV. De voorzitter van de ICBB meldde in zijn brief van 23 april 2015 dat geen enkel bezwaar werd geopperd. De ICBB heeft de consensus in de WGV dus stilzwijgend bekrachtigd en die bijgevolg uitvoerbaar gemaakt.

Het protocol werd aangenomen op 11 juni 2014 tijdens de honderdenderde zitting van het Internationaal Arbeidsbureau. Die aanneming staat gelijk met een ondertekening.

Een protocol van de IAO wordt immers niet ondertekend maar aangenomen. De staten kunnen vervolgens partij worden bij het protocol door te ratificeren, na beëindiging van hun interne instemmingsprocedures. Elf landen hebben momenteel dit verdrag geratificeerd: Argentinië, Estland, Finland, Frankrijk, Mali, Mauritanië, Niger, Noorwegen, Panama, Tsjechië en het Verenigd Koninkrijk. Het protocol treedt in werking 12 maanden nadat twee landen hun ratificatie geregistreerd hebben bij de IAO.

5.2. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Op 19 december 2016 verleende de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) een positief advies.

5.3. Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

Op 15 februari 2017 bracht de Raad van State advies uit met kenmerk 60.855/1.

In zijn advies geeft de Raad aan dat het protocol verscheidene bepalingen bevat met een vrij ruime strekking. De Raad van State verduidelijkt in zijn advies welke bepalingen betrekking hebben op respectievelijk federale, gemeenschaps- en gewestbevoegdheden.

De Raad stelt dat ook de Franse Gemeenschapscommissie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (FGC) het protocol dient te ondertekenen, aangezien zij ter uitvoering van artikel 138 van de Grondwet bevoegdheden van de Franse Gemeenschap uitoefent.

De stelling dat de FGC bij de ondertekening van gemengde verdragen zou moeten worden vermeld, berust niet op een juridische grond maar op een opportuniteitsoverweging. De grondslag van de vermelding van de gemeenschappen en de gewesten in de aanhef van gemengde verdragen is immers het samenwerkingsakkoord Gemengde Verdragen van 8 maart 1994 en de op grond daarvan in de ICBB uitgewerkte ondertekeningsformules. De FGC is evenwel geen partij bij dit samenwerkingsakkoord, en er is geen juridische verplichting om de FGC op de-

zelfde manier bij de totstandkoming van gemengde verdragen te betrekken als de gemeenschappen en de gewesten.

Artikel 167 van de Grondwet (Gw.) dat bij de totstandkoming van verdragen het beginsel 'in foro interno, in foro externo' huldigt en gelijktijdig met artikel 138 Gw. over de decreetgevende bevoegdheid van de FGC werd aangenomen, voorziet niet in een internationale bevoegdheid van de FGC, en de FGC is evenmin partij bij de samenwerkingsakkoorden rond buitenlands beleid. In een deel van de Franstalige rechtsleer stelt men dat dit een vergetelheid zou zijn van de grondwetgever (R. WITMEUR, La Commission Communautaire Française: une copie à revoir pour un État fédéral achevé?, Brussel, Bruylant, 1995, 62).

De Vlaamse Regering is evenwel van oordeel dat er geen principieel bezwaar bestaat tegen een verschillende benadering door de grondwetgever van de gemeenschappen en de gewesten, die op grond van artikel 1, Gw., de constituerende delen zijn van de federale staat, en een afgeleide instantie zoals de FGC.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1 van het protocol bevat de verplichting voor de staten om maatregelen te nemen op het vlak van preventie, de bescherming van slachtoffers, hun toegang tot beroeps- en herstelmechanismen, evenals het gebruik van dwangarbeid uit te roeien. Deze maatregelen moeten deel uitmaken van een nationaal beleid en actieplan, opgesteld in samenspraak met de sociale partners.

Voor de definitie van dwangarbeid of gedwongen werk wordt er verwezen naar de definitie opgenomen in het verdrag nr. 29 over dwangarbeid. Het betreft "elk werk of elke dienst die wordt geëist van een individu onder een vorm van bedreiging en waarvoor het genoemde individu zich niet volledig uit eigen wil heeft aangeboden". Ook wordt de noodzaak om specifieke acties te ondernemen tegen de mensenhandel die als doel heeft het organiseren van gedwongen of verplicht werk, bevestigd.

Artikel 2 preciseert de aspecten die de maatregelen genomen om dwangarbeid tegen te gaan, moeten bevatten, namelijk voorlichten en informeren van mensen, voorlichten en inlichten van werkgevers, het toepassingsgebied van de arbeidswetgeving en controle en versterking van diensten, bescherming van personen, steun voor zorgvuldig onderzoek en actie tegen de oorzaken en factoren die dwangarbeid en gedwongen werk in de hand werken.

Artikel 3 verplicht de lidstaten om maatregelen te nemen met het oog op de identificatie, bevrijding en bescherming van de slachtoffers van dwangarbeid, om hen toe te laten zich te herstellen en om hun alle bruikbare hulp te bieden. Dit artikel heeft tot doel de slachtoffers psychologische hulp en medische en juridische bijstand te verlenen.

Artikel 4 bevestigt dat de bescherming van de slachtoffers en hun toegang tot beroeps- en herstelmogelijkheden moet worden verzekerd, los van hun administratief statuut of hun aanwezigheid op het nationaal grondgebied. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten kunnen ook niet verplicht worden om slachtoffers van dwangarbeid te vervolgen voor illegale activiteiten die zij verplicht waren te doen in het kader van deze dwangarbeid.

De noodzaak van samenwerking tussen de lidstaten in het kader van preventie en bestrijding van alle vormen van dwangarbeid wordt bevestigd in artikel 5.

Artikel 6 stelt dat organisaties van werkgevers en werknemers geconsulteerd dienen te worden bij de uitwerking van de aangenomen maatregelen.

Artikel 7 bevestigt de verwijdering van overgangsmaatregelen van het IAO-verdrag nr. 29. Deze bepalingen laten het gebruik van dwangarbeid toe onder bepaalde voorwaarden, gedurende een overgangsperiode.

De artikelen 8 tot 12 bevatten de bepalingen van de gebruikelijke procedures.

De formele ratificaties van het protocol, eventueel tegelijkertijd met verdrag nr. 29, moeten door de lidstaten meegedeeld worden aan de algemeen directeur van het Internationaal Arbeidsbureau ter registratie. De overeenkomst bindt enkel de lidstaten waarvan de ratificatie werd geregistreerd.

Het verdrag treedt in werking twaalf maanden nadat de ratificaties van twee lidstaten werden geregistreerd door de algemeen directeur. Vervolgens treedt het in werking voor iedere lidstaat twaalf maanden na de registratie van de ratificatie (artikel 8).

Iedere lidstaat die dit protocol goedgekeurd heeft, kan het op elk moment opzeggen. De opzegging van het verdrag nr. 29 heeft de opzegging van het protocol tot gevolg. De opzegging treedt in werking één jaar nadat ze werd geregistreerd (artikel 9).

De algemeen directeur van het Internationaal Arbeidsbureau stelt alle leden in kennis over de registratie van alle ratificaties en opzeggingen die hem werden meegedeeld (artikel 10).

Hij deelt tevens de secretaris-generaal van de Verenigde Naties de volledige inlichtingen mee met betrekking tot alle geregistreerde ratificaties, met oog op registratie conform artikel 102 van het Handvest van de Verenigde Naties (artikel 11).

De Engelse en de Franse versie van de tekst zijn rechtsgeldig (artikel 12).

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS

VOORONTWERP VAN DECREET

Vlaamse Regering

Voorontwerp van decreet houdende instemming met het protocol betreffende de conventie over gedwongen arbeid van 1930, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar honderd en derde zitting in Genève op 11 juni 2014.

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed en de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. Het protocol betreffende de conventie over gedwongen arbeid van 1930, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar honderd en derde zitting in Genève op 11 juni 2014, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,
Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,
Philippe MUYTERS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

SERV
sterk door overleg

Advies

Instemming conventie gedwongen arbeid

Brussel, 19 december 2016

SERV_20161219_Gedwongen_Arbeid_ADV
Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11
info@serv.be • www.serv.be

.

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet houdende instemming met het protocol betreffende de conventie over gedwongen arbeid van 1930, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar honderd en derde zitting in Genève op 11 juni 2014.

Adviesvrager: Philippe Muyters - Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

Ontvangst adviesvraag: 13 december 2016

Adviestermijn: 30

Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)

Goedkeuring raad: 19 december 2016

Contactpersoon: Niels Morsink - nmorsink@serv.be

SERV
sterk door overleg

De heer Philippe MUYTERS
Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport
Martelaarsplein 7
1000 BRUSSEL

contactpersoon	**ons kenmerk**	**Brussel**
Niels Morsink nmorsink@serv.be	SERV_BR_20161219_Gedwongen_Arbeid_nm	19 december 2016

Instemming conventie gedwongen arbeid

Mijnheer de minister

De SERV heeft uw adviesvraag in verband met het voorontwerp van decreet houdende instemming met het protocol betreffende de conventie over gedwongen arbeid van 1930, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar honderd en derde zitting in Genève op 11 juni 2014 goed ontvangen.

De SERV verleent een positief advies.

Hoogachtend

Pieter Kerremans	Karel Van Eetvelt
administrateur-generaal	voorzitter

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 60.855/1
van 15 februari 2017

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ‘houdende instemming met het protocol betreffende de conventie over gedwongen arbeid van 1930, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar honderd en derde zitting in Genève op 11 juni 2014’

Op 16 januari 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest 'houdende instemming met het protocol betreffende de conventie over gedwongen arbeid van 1930, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar honderd en derde zitting in Genève op 11 juni 2014'.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 2 februari 2017. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Jonas RIEMSLAGH, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 15 februari 2017.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,[1] alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe instemming te verlenen met het protocol 'betreffende de conventie over gedwongen arbeid, 1930, goedgekeurd door de Internationale Arbeidsconferentie op haar honderd en derde zitting in Genève op 11 juni 2014' (hierna "het Protocol" genoemd).

3. Aangezien de overgangsperiode waarin is voorzien in de Overeenkomst betreffende de gedwongen of verplichte arbeid,[2] meer bepaald in artikel 1, leden 1 en 2 ervan, verstreken is, en de artikelen 3 tot 24 ervan niet meer van toepassing zijn,[3] strekt het Protocol ertoe maatregelen op te leggen die een aanvulling zijn op het dispositief van die Overeenkomst, die nog steeds relevant is,[4] en op het Verdrag 'betreffende de afschaffing van gedwongen arbeid (Verdrag nr. 105), aangenomen te Genève, op 25 juni 1957 door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar veertigste zittijd'[5-6] teneinde alle "gedwongen of verplichte arbeid onder al haar vormen en uitingen" te bannen.[7]

ONDERZOEK VAN DE OVEREENKOMST

BEVOEGDHEID

4. De werkgroep gemengde verdragen, ingesteld bij het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten 'over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen', heeft op haar vergadering van 23 september 2014 het volgende beslist:

> "Mevrouw Even (FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg) deelt mee dat het Protocol niet alleen Conventie 29 van 1930 moderniseert maar ook nieuwe

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

[2] *Belgisch Staatsblad* van 31 juli 1943.

[3] In deze bepalingen van de Overeenkomst wordt het principe gehuldigd van het verbod op gedwongen of verplichte arbeid (artikelen 3 tot 7), dat enigszins wordt afgezwakt onder bepaalde voorwaarden (artikelen 8 tot 24).

[4] *In casu*, artikel 2 ervan, dat het begrip "gedwongen of verplichte arbeid" definieert.

[5] *Belgisch Staatsblad* van 10 februari 1961.

[6] In de artikelen 1 en 2 van dat Verdrag (nr. 105) wordt bepaald dat de verdragsluitende lidstaten zich ertoe verbinden gedwongen of verplichte arbeid af te schaffen en geen gebruik meer te maken van enigerlei vorm van gedwongen of verplichte arbeid (welke vormen overigens genoemd worden in artikel 1 van dat Verdrag).

[7] Vijfde lid van de aanhef van het Protocol.

verplichtingen invoert. Zij meent dat het Protocol een gemengd karakter (federale Staat/Gemeenschappen/Gewesten) heeft o.a. omwille van bepalingen inzake opleiding, interimkantoren en opvangcentra (artikelen 2 en 3).

Gezien wat voorafgaat, stelt de voorzitter volgende beslissing voor :

- het gemengd karakter (federale Staat/Gemeenschappen/Gewesten) van het Protocol to the Forced Labour Convention, 1930 (Protocol to Convention 29) wordt vastgelegd.

Dit voorstel van beslissing wordt goedgekeurd."

De afdeling Wetgeving sluit zich aan bij die conclusie.

4.1. Het Protocol bevat verscheidene bepalingen met een vrij ruime strekking, zodat niet meteen uit te maken valt aan wie – de federale overheid of de bevoegde deelstaatentiteiten – het toekomt toe te zien op de tenuitvoerlegging ervan. Het gaat om de volgende artikelen of onderdelen van artikelen:

- artikel 1, leden 1 en 2, van het Protocol, waarin het volgende wordt bepaald:

"1. In toepassing van de verplichtingen van het verdrag om gedwongen en verplichte arbeid af te schaffen, moet elk Lid doeltreffende maatregelen nemen om het gebruik ervan te voorkomen en uit te roeien, de slachtoffers ervan te beschermen en hen toegang te bieden tot aangepaste en doeltreffende beroep- en herstelmechanismen, zoals schadeloosstelling en de bestraffing van daders van gedwongen of verplichte arbeid.

2. Elk Lid moet in samenspraak met de werkgevers- en werknemersorganisaties een nationaal beleid en actieplan uitwerken met als doel de daadwerkelijke en duurzame afschaffing van gedwongen of verplichte arbeid; deze plannen bevatten systematische acties van de bevoegde overheden, indien nodig in overleg met de werkgevers- en werknemersorganisaties, alsook met andere belanghebbende groepen."

- artikel 2, f), van het Protocol, waarin wordt bepaald:

"De maatregelen die genomen moeten worden om gedwongen of verplichte arbeid te voorkomen, moeten bevatten: (...)

f) optreden tegen de dieperliggende oorzaken en factoren die het risico op gedwongen of verplichte arbeid doen toenemen."

4.2. Het Protocol betreft grotendeels het arbeidsrecht, dat onder de bevoegdheid van de federale overheid valt.[8] Dat geldt ook voor de gevolgen die het Protocol kan hebben op het stuk van bijvoorbeeld het socialezekerheidsrecht, het recht op het verblijf van arbeidsmigranten of de regelgeving ter bestrijding van zwartwerk.

5.1. Sommige bepalingen van het Protocol kunnen evenwel betrekking hebben op gemeenschapsbevoegdheden.

Dat is het geval met artikel 2 van het Protocol, luidens hetwelk één van de maatregelen die genomen moeten worden door de verdragsluitende partijen is: "a) mensen

[8] Artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 12°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen' (hierna "BWHI" genoemd).

voorlichten en informeren, onder andere die groepen die als bijzonder kwetsbaar gelden, om te vermijden dat ze slachtoffer worden van gedwongen of verplichte arbeid". Al houdt die bepaling niet uitdrukkelijk in dat dit geschiedt via het onderwijs,[9] lijkt het niet uitgesloten dat dit het geval kan zijn. Bovendien impliceert de bepaling, wanneer ze gelezen wordt in samenhang met het negende lid van de aanhef van het Protocol, luidens hetwelk "een groeiend aantal werknemers verplicht wordt om gedwongen of verplichte arbeid te verrichten in de private economie, (…) een aantal economische sectoren bijzonder kwetsbaar zijn en (…) bepaalde groepen werknemers meer risico lopen om slachtoffer te worden van gedwongen of verplichte arbeid, in het bijzonder migranten"[10], dat, wat de te nemen maatregelen betreft, ook rekening moet worden gehouden met de bevoegdheden van de gemeenschappen inzake "onthaal en integratie van inwijkelingen".[11]

Een andere maatregel die de verdragsluitende partijen moeten nemen, is luidens artikel 2, b), van het Protocol "werkgevers voorlichten en inlichten, om te vermijden dat ze toevlucht zoeken tot praktijken van gedwongen of verplichte arbeid", wat onderstelt dat gebruik wordt gemaakt van beroepsopleidingen, wat eveneens onder de bevoegdheid van de gemeenschappen valt.[12]

Artikel 3 van het Protocol bepaalt: "Elk Lid moet doeltreffende maatregelen nemen om alle slachtoffers van gedwongen of verplichte arbeid te identificeren, te bevrijden en te beschermen en om hen de kans te bieden te herstellen en te rehabiliteren, alsook bijstand en steun te verlenen onder andere vormen". Die verplichting zou in verband kunnen worden gebracht met de persoonsgebonden materies,[13] waaronder bijvoorbeeld het beleid betreffende de verstrekkingen van geestelijke gezondheidszorg in de verplegingsinrichtingen buiten de ziekenhuizen, het gezinsbeleid met inbegrip van alle vormen van hulp en bijstand aan gezinnen en kinderen, het beleid inzake maatschappelijk welzijn, enz.

5.2. Het Protocol heeft bovendien ook betrekking op aangelegenheden die onder de bevoegdheid van de gewesten vallen.

Dat is het geval met artikel 2, c), ii) van het Protocol, luidens hetwelk één van de maatregelen die de verdragsluitende partijen moeten nemen, bestaat in het leveren van "inspanningen om te verzekeren dat (...) de diensten voor arbeidsinspectie en andere diensten die ermee belast zijn om deze wetgeving te doen toepassen, versterkt worden". Krachtens artikel 6, § 1, IX, 3° (en 4°), BWHI zijn de gewesten bevoegd voor de controle (en de inspectiediensten) inzake tewerkstelling van bepaalde categorieën buitenlandse werknemers.[14]

Artikel 2, d), van het Protocol heeft betrekking op "de bescherming van personen, in het bijzonder van migrerende werknemers, tegen eventuele praktijken van misbruik of fraude

[9] Zoals bedoeld in artikel 127, § 1, 2°, van de Grondwet.

[10] Zie ook artikel 2, d), van het Protocol, dat "in het bijzonder (...) migrerende werknemers" betreft.

[11] Artikel 5, § 1, II, 3°, BWHI.

[12] Artikel 4, 16°, BWHI.

[13] Artikel 5, § 1, BWHI.

[14] *Parl.St*. Senaat 2012-13, nr. 5-2232/1, 109.

tijdens het aanwervings- en plaatsingsproces" wat onderstelt dat de gewesten hun bevoegdheid inzake arbeidsbemiddeling aanwenden.[15]

6. Uit het gemengde karakter van het Protocol volgt dat ook voorzien moet worden in de ondertekening door de Franse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, aangezien zij ter uitvoering van artikel 138 van de Grondwet bevoegdheden van de Franse Gemeenschap uitoefent.[16]

DE GRIFFIER — DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES — Marnix VAN DAMME

[15] Artikel 6, § 1, IX, 1°, BWHI.

[16] Zie adv.RvS 44.028/AV van 29 januari 2008 over het voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 19 juni 2008 'houdende instemming met het Verdrag van Lissabon tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met de Slotakte, gedaan te Lissabon op 13 december 2007' (*Parl.St.* Senaat 2007-08, nr. 568/1, 334-371).

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed en de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. Het protocol betreffende de conventie over gedwongen arbeid van 1930, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar honderdenderde zitting in Genève op 11 juni 2014, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 10 maart 2017.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS

BIJLAGEN:
Protocol

INTERNATIONALE ARBEIDSCONFERENTIE

PROTOCOL BIJ CONVENTIE 29

Protocol
betreffende de conventie over gedwongen arbeid, 1930,

goedgekeurd door de conferentie
op haar honderd en derde zitting,
genève, 11 juni 2014

AUTHENTIEKE TEKST

Protocol bij conventie 29

Protocol betreffende de conventie over gedwongen arbeid, 1930

De Algemene Conferentie van de Internationale Arbeidsorganisatie, Bijeengeroepen te Genève door de Raad van Bestuur van het Internationaal Arbeidsbureau en daar vergaderd op 28 mei 2014, in haar 103de zitting;

Erkennend dat het verbod op gedwongen of verplichte arbeid deel uitmaakt van de basisrechten, en dat gedwongen of verplichte arbeid een schending van de mensenrechten betekent en de waardigheid van miljoenen vrouwen en mannen, jonge meisjes en jongens aantast, de armoede onveranderd laat en een belemmering vormt van het recht op waardig werk voor iedereen;

Erkennend welke fundamentele rol de conventie over gedwongen arbeid speelt (n°29), 1930 — hierna de "conventie" genoemd — en de conventie (n° 105) betreffende de afschaffing van gedwongen arbeid, 1957, in de strijd tegen alle vormen van gedwongen of verplichte arbeid, maar dat de leemtes in hun toepassing bijpassende maatregelen vergen;

Eraan herinnerend dat de definitie van gedwongen of verplichte arbeid in artikel 2 van de conventie het begrip verplichte of gedwongen arbeid onder al zijn vormen en uitingen dekt en dat het van toepassing is op alle mensen zonder onderscheid;

Onderstrepend dat gedwongen of verplichte arbeid onder al haar vormen en uitingen dringend moet worden uitgeroeid;

Eraan herinnerend dat de Leden die de conventie hebben bekrachtigd, verplicht zijn om de gedwongen of verplichte arbeid te onderwerpen aan strafrechtelijke

CONFÉRENCE INTERNATIONALE DU TRAVAIL

PROTOCOLE À LA CONVENTION 29

Protocole relatif
à la convention sur le travail forcé, 1930,

adopté par la conférence
à sa cent troisième session,
Genève, 11 juin 2014

TEXTE AUTHENTIQUE

Protocole à la convention 29

Protocole relatif à la convention sur le travail forcé, 1930

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail, Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail, et s'y étant réunie le 28 mai 2014, en sa 103e session;

Reconnaissant que l'interdiction du travail forcé ou obligatoire fait partie des droits fondamentaux, et que le travail forcé ou obligatoire constitue une violation des droits humains et une atteinte à la dignité de millions de femmes et d'hommes, de jeunes filles et de jeunes garçons, contribue à perpétuer la pauvreté et fait obstacle à la réalisation d'un travail décent pour tous;

Reconnaissant le rôle fondamental joué par la convention (n° 29) sur le travail forcé, 1930 — ci-après désignée la "convention" — et la convention (n- 105) sur l'abolition du travail forcé, 1957, dans la lutte contre toutes les formes de travail forcé ou obligatoire, mais que des lacunes dans leur mise en œuvre demandent des mesures additionnelles;

Rappelant que la définition du travail forcé ou obligatoire à l'article 2 de la convention couvre le travail forcé ou obligatoire sous toutes ses formes et manifestations et qu'elle s'applique à tous les êtres humains sans distinction;

Soulignant qu'il est urgent d'éliminer le travail forcé ou obligatoire sous toutes ses formes et manifestations;

Rappelant que les Membres ayant ratifié la convention ont l'obligation de rendre le travail forcé ou obligatoire passible de sanctions pénales et de s'assurer

sancties en zich ervan dienen te vergewissen dat de opgelegde wettelijke sancties wel degelijk efficiënt zijn en strikt worden toegepast;

Wetende dat de overgangsperiode bepaald in de Conventie verlopen is en dat de bepalingen van artikel 1, paragrafen 2 en 3 en artikelen 3-24 niet meer van toepassing zijn;

Erkennend dat de context en vormen van gedwongen en verplichte arbeid veranderd zijn en dat mensenhandel voor doeleinden van gedwongen of verplichte arbeid, wat ook seksuele uitbuiting met zich mee kan brengen, het voorwerp uitmaakt van een groeiende internationale bezorgdheid en dringende maatregelen vereist om er daadwerkelijk komaf mee te maken;

Wetende dat een groeiend aantal werknemers verplicht wordt om gedwongen of verplichte arbeid te verrichten in de private economie, dat een aantal economische sectoren bijzonder kwetsbaar zijn en dat bepaalde groepen werknemers meer risico lopen om slachtoffer te worden van gedwongen of verplichte arbeid, in het bijzonder migranten;

Wetende dat de daadwerkelijke en duurzame uitroeiing van gedwongen of verplichte arbeid bijdraagt tot een eerlijke concurrentieruimte tussen werkgevers alsook tot een bescherming van de werknemers;

Herinnerend aan de internationale toepasselijke arbeidsnormen, in het bijzonder het verdrag (n° 87) betreffende de vrijheid tot het oprichten van vakverenigingen en de bescherming van het vakverenigingsrecht, 1948, het verdrag (n° 98) betreffende de toepassing van de beginselen van het recht zich te organiseren en collectief te onderhandelen, 1949, het verdrag (n° 100) betreffende gelijke beloning, 1951, het verdrag (n° 111) betreffende discriminatie in arbeid en beroep, 1958, het (n° 138) verdrag betreffende de minimumleeftijd, 1973, het verdrag (n° 182) betreffende het verbod op de ergste vormen van kinderarbeid, 1999, het verdrag (n° 97) betreffende migrerende arbeiders (herzien), 1949, het verdrag (n° 143) betreffende migrerende arbeiders (bijkomende bepalingen), 1975, het verdrag (n° 189) inzake fatsoenlijk werk voor huishoudelijk personeel, 2011, het verdrag (n° 181) inzake particuliere bureaus voor arbeidsbemiddeling, 1997, het verdrag (n° 81) betreffende de arbeidsinspectie, 1947, en het verdrag (n° 129) betreffende de arbeidsinspectie in de landbouw, 1969, alsook de Verklaring van de ILO over de fundamentele principes en rechten met betrekking tot werk (1998) en de Verklaring van de ILO betreffende de sociale rechtvaardigheid voor een billijke mondialisering (2008);

que les sanctions imposées par la loi sont réellement efficaces et strictement appliquées;

Notant que la période transitoire prévue dans la convention a expiré et que les dispositions de l'article 1, paragraphes 2 et 3, et des articles 3 à 24 ne sont plus applicables;

Reconnaissant que le contexte et les formes du travail forcé ou obligatoire ont changé et que la traite des personnes à des fins de travail forcé ou obligatoire, qui peut impliquer l'exploitation sexuelle, fait l'objet d'une préoccupation internationale grandissante et requiert des mesures urgentes en vue de son élimination effective;

Notant qu'un nombre accru de travailleurs sont astreints au travail forcé ou obligatoire dans l'économie privée, que certains secteurs de l'économie sont particulièrement vulnérables et que certains groupes de travailleurs sont davantage exposés au risque de devenir victimes de travail forcé ou obligatoire, en particulier les migrants;

Notant que la suppression effective et durable du travail forcé ou obligatoire contribue à assurer une concurrence loyale entre les employeurs ainsi qu'une protection pour les travailleurs;

Rappelant les normes internationales du travail pertinentes, en particulier la convention (n- 87) sur la liberté syndicale et la protection du droit syndical, 1948, la convention (n- 98) sur le droit d'organisation et de négociation collective, 1949, la convention (n- 100) sur l'égalité de rémunération, 1951, la convention (n- 111) concernant la discrimination (emploi et profession), 1958, la convention (n° 138) sur l'âge minimum, 1973, la convention (n- 182) sur les pires formes de travail des enfants, 1999, la convention (n- 97) sur les travailleurs migrants (révisée), 1949, la convention (n- 143) sur les travailleurs migrants (dispositions complémentaires), 1975, la convention (n- 189) sur les travailleuses et travailleurs domestiques, 2011, la convention (n° 181) sur les agences d'emploi privées, 1997, la convention (n- 81) sur l'inspection du travail, 1947, et la convention (n- 129) sur l'inspection du travail (agriculture), 1969, ainsi que la Déclaration de l'OIT relative aux principes et droits fondamentaux au travail (1998) et la Déclaration de l'OIT sur la justice sociale pour une mondialisation équitable (2008);

Wetende dat er andere internationale relevante instrumenten bestaan, in het bijzonder de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (1948), het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (1966), het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten (1966), het verdrag inzake slavernij (1926), het Aanvullend Verdrag inzake de afschaffing van de slavernij, de slavenhandel en met slavernij gelijk te stellen instellingen en praktijken (1956), het Verdrag van de Verenigde Naties tegen grensoverschrijdende georganiseerde misdaad (2000) en het Protocol inzake de voorkoming, bestrijding en bestraffing van mensenhandel, in het bijzonder vrouwenhandel en kinderhandel, tot aanvulling van het Verdrag van de Verenigde Naties tegen grensoverschrijdende georganiseerde misdaad (2000) en Protocol tegen de smokkel van migranten over land, over zee en door de lucht (2000), het Internationaal Verdrag inzake de bescherming van de rechten van alle migrerende werknemers en hun gezinsleden (1990), het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing (1984), het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (1979) en het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (2006);

Notant d'autres instruments internationaux pertinents, en particulier la Déclaration universelle des droits de l'homme (1948), le Pacte international relatif aux droits civils et politiques (1966), le Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels (1966), la Convention relative à l'esclavage (1926), la Convention supplémentaire relative à l'abolition de l'esclavage, de la traite des esclaves et des institutions et pratiques analogues à l'esclavage (1956), la Convention des Nations Unies contre la criminalité transnationale organisée (2000) et le Protocole additionnel visant à prévenir, réprimer et punir la traite des personnes, en particulier des femmes et des enfants (2000) et le Protocole contre le trafic illicite de migrants par terre, air et mer (2000), la Convention internationale sur la protection des droits de tous les travailleurs migrants et des membres de leur famille (1990), la Convention contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants (1984), la Convention sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes (1979) et la Convention relative aux droits des personnes handicapées (2006);

Na beslist te hebben om verschillende voorstellen goed te keuren met als doel de leemtes in de toepassing van de conventie op te vullen en na herhaald te hebben dat de preventie-, beschermingsmaatregelen, beroep- en herstelmechanismes, zoals schadeloosstellingen en rehabilitatie, noodzakelijk zijn om gedwongen of verplichte arbeid daadwerkelijk en voorgoed af te schaffen, dat als vierde agendapunt van de vergadering genoteerd staat;

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions visant à combler les lacunes dans la mise en œuvre de la convention et réaffirmé que les mesures de prévention et de protection et les mécanismes de recours et de réparation, tels que l'indemnisation et la réadaptation, sont nécessaires pour parvenir à la suppression effective et durable du travail forcé ou obligatoire, au titre du quatrième point à l'ordre du jour de la session;

Na beslist te hebben dat deze voorstellen de vorm zouden aannemen van een protocol bij de Conventie,

Après avoir décidé que ces propositions prendraient la forme d'un protocole relatif à la convention,

keurt, het protocol, dat hierna protocol 2014 betreffende de conventie over gedwongen arbeid, 1930, zal genoemd worden, goed op elf juni tweeduizend veertien.

adopte, ce onzième jour de juin deux mille quatorze, le protocole ci-après, qui sera dénommé Protocole de 2014 relatif à la convention sur le travail forcé, 1930.

Artikel 1

1. In toepassing van de verplichtingen van het verdrag om gedwongen en verplichte arbeid af te schaffen, moet elk Lid doeltreffende maatregelen nemen om het gebruik ervan te voorkomen en uit te roeien, de slachtoffers ervan te beschermen en hen toegang te bieden tot aangepaste en doeltreffende beroep- en herstelmechanismen, zoals schadeloosstelling en de bestraffing van daders van gedwongen of verplichte arbeid.

Article 1

1. En s'acquittant de ses obligations en vertu de la convention de supprimer le travail forcé ou obligatoire, tout Membre doit prendre des mesures efficaces pour en prévenir et éliminer l'utilisation, assurer aux victimes une protection et un accès à des mécanismes de recours et de réparation appropriés et efficaces, tels que l'indemnisation, et réprimer les auteurs de travail forcé ou obligatoire.

2. Elk Lid moet in samenspraak met de werkgevers- en werknemersorganisaties een nationaal beleid en

2. Tout Membre doit élaborer, en consultation avec les organisations d'employeurs et de travailleurs, une

actieplan uitwerken met als doel de daadwerkelijke en duurzame afschaffing van gedwongen of verplichte arbeid; deze plannen bevatten systematische acties van de bevoegde overheden, indien nodig in overleg met de werkgevers- en werknemersorganisaties, alsook met andere belanghebbende groepen.

3. De definitie van gedwongen of verplichte arbeid zoals vermeld in de conventie wordt bevestigd, en bijgevolg moeten de bedoelde maatregelen van het protocol een specifieke maatregel bevatten in de strijd tegen mensenhandel voor doeleinden van gedwongen of verplichte arbeid.

Artikel 2

De maatregelen die genomen moeten worden om gedwongen of verplichte arbeid te voorkomen, moeten bevatten:

a) mensen voorlichten en informeren, onder andere die groepen die als bijzonder kwetsbaar gelden, om te vermijden dat ze slachtoffer worden van gedwongen of verplichte arbeid;

b) Werkgevers voorlichten en inlichten, om te vermijden dat ze toevlucht zoeken tot praktijken van gedwongen of verplichte arbeid;

c) Inspanningen om te verzekeren dat:

i) Het toepassingsgebied en de controle op de toepassing van de geldende wetgeving inzake voorkomen van gedwongen of verplichte arbeid, met inbegrip van de arbeidswetgeving voor zoverre nodig, alle werknemers en alle economische sectoren dekken;

ii) de diensten voor arbeidsinspectie en andere diensten die ermee belast zijn om deze wetgeving te doen toepassen, versterkt worden;

d) de bescherming van personen, in het bijzonder van migrerende werknemers, tegen eventuele praktijken van misbruik of fraude tijdens het aanwervings- en plaatsingsproces;

e) een steun voor het zorgvuldig onderzoek dat zowel de private als de publieke sector vaak moeten voeren om de risico's op gedwongen en verplichte arbeid te voorkomen en er een hoofd aan te bieden;

f) optreden tegen de dieperliggende oorzaken en factoren die het risico op gedwongen of verplichte arbeid doen toenemen.

politique nationale et un plan d'action national visant la suppression effective et durable du travail forcé ou obligatoire, qui prévoient une action systématique de la part des autorités compétentes, lorsqu'il y a lieu en coordination avec les organisations d'employeurs et de travailleurs, ainsi qu'avec d'autres groupes intéressés.

3. La définition du travail forcé ou obligatoire figurant dans la convention est réaffirmée et, par conséquent, les mesures visées dans le présent protocole doivent inclure une action spécifique contre la traite des personnes à des fins de travail forcé ou obligatoire.

Article 2

Les mesures qui doivent être prises pour prévenir le travail forcé ou obligatoire doivent comprendre:

a) l'éducation et l'information des personnes, notamment celles considérées comme particulièrement vulnérables, afin d'éviter qu'elles ne deviennent victimes de travail forcé ou obligatoire;

b) l'éducation et l'information des employeurs, afin d'éviter qu'ils ne se trouvent impliqués dans des pratiques de travail forcé ou obligatoire;

c) des efforts pour garantir que:

i) le champ d'application et le contrôle de l'application de la législation pertinente en matière de prévention du travail forcé ou obligatoire, y compris la législation du travail en tant que de besoin, couvrent tous les travailleurs et tous les secteurs de l'économie;

ii) les services de l'inspection du travail et autres services chargés de faire appliquer cette législation sont renforcés;

d) la protection des personnes, en particulier des travailleurs migrants, contre d'éventuelles pratiques abusives ou frauduleuses au cours du processus de recrutement et de placement;

e) un appui à la diligence raisonnable dont doivent faire preuve les secteurs tant public que privé pour prévenir les risques de travail forcé ou obligatoire et y faire face;

f) une action contre les causes profondes et les facteurs qui accroissent le risque de travail forcé ou obligatoire.

Artikel 3

Elk Lid moet doeltreffende maatregelen nemen om alle slachtoffers van gedwongen of verplichte arbeid te identificeren, te bevrijden en te beschermen en om hen de kans te bieden te herstellen en te rehabiliteren, alsook bijstand en steun te verlenen onder andere vormen.

Artikel 4

1. Elk lid moet erop toezien dat alle slachtoffers van gedwongen of verplichte arbeid, ongeacht hun aanwezigheid of juridisch statuut op het rijksgebied, daadwerkelijk toegang hebben tot gepaste en efficiënte beroeps- en herstelmogelijkheden, zoals schadeloosstelling.

2. Elk lid moet, overeenkomstig de fundamentele principes van zijn rechtssysteem de nodige maatregelen treffen opdat de bevoegde overheden er niet toe verplicht worden om slachtoffers van gedwongen of verplichte arbeid te vervolgen of hen sancties op te leggen; en dat omdat ze gedwongen werden om illegale activiteiten te verrichten die een direct gevolg zouden zijn van hun onderwerping aan gedwongen of verplichte arbeid.

Artikel 5

De leden moet onder elkaar samenwerken om ervoor te zorgen dat alle vormen van gedwongen of verplichte arbeid voorkomen of uitgeroeid worden.

Artikel 6

De maatregelen die genomen worden om de bepalingen van dit protocol en de conventie toe te passen moeten bepaald worden door de nationale wetgeving of door de bevoegde overheid, na raadpleging van de belanghebbende werkgevers- en werknemersorganisaties.

Artikel 7

De overgangsbepalingen van artikel 1, paragrafen 2 en 3 en van artikelen 3 tot 24 van de Conventie worden geschrapt.

Artikel 8

1. Een lid kan dit protocol tegelijkertijd met de conventie bekrachtigen, of op elk moment na de bekrachtiging van de conventie, doordat hij de formele bekrachtiging ervan ter registratie meedeelt aan de Algemeen directeur van het Internationaal Abeidsbureau.

Article 3

Tout Membre doit prendre des mesures efficaces pour identifier, libérer et protéger toutes les victimes de travail forcé ou obligatoire et pour permettre leur rétablissement et leur réadaptation, ainsi que pour leur prêter assistance et soutien sous d'autres formes.

Article 4

1. Tout Membre doit veiller à ce que toutes les victimes de travail forcé ou obligatoire, indépendamment de leur présence ou de leur statut juridique sur le territoire national, aient effectivement accès à des mécanismes de recours et de réparation appropriés et efficaces, tels que l'indemnisation.

2. Tout Membre doit, conformément aux principes fondamentaux de son système juridique, prendre les mesures nécessaires pour que les autorités compétentes ne soient pas tenues d'engager de poursuites ou d'imposer de sanctions à l'encontre de victimes de travail forcé ou obligatoire pour avoir pris part à des activités illicites qu'elles auraient été contraintes de réaliser et qui seraient une conséquence directe de leur soumission au travail forcé ou obligatoire.

Article 5

Les Membres doivent coopérer entre eux pour assurer la prévention et l'élimination de toutes les formes de travail forcé ou obligatoire.

Article 6

Les mesures prises pour appliquer les dispositions du présent protocole et de la convention doivent être déterminées par la législation nationale ou par l'autorité compétente, après consultation des organisations d'employeurs et de travailleurs intéressées.

Article 7

Les dispositions transitoires de l'article 1, paragraphes 2 et 3, et des articles 3 à 24 de la convention sont supprimées.

Article 8

1. Un Membre peut ratifier le présent protocole en même temps qu'il ratifie la convention, ou à tout moment après la ratification de celle-ci, en communiquant sa ratification formelle au Directeur général du Bureau international du Travail aux fins d'enregistrement.

2. Het protocol treedt in werking 12 maanden nadat de bekrachtigingen van 2 Leden geregistreerd werden door de Algemeen directeur. Vervolgens, treedt dit protocol voor elk lid in werking 12 maanden na de registratiedatum van de bekrachtiging. Vanaf dat moment, is het belanghebbend lid verbonden door de Conventie, zoals aangevuld door artikelen 1-7 van dit protocol.

Artikel 9

1. Elk lid dat het huidige protocol heeft bekrachtigd, kan het op elk moment opzeggen waarop de Conventie zelf openstaat voor opzegging, overeenkomstig artikel 30 en dat door een akte die ter registratie wordt overgemaakt aan de Algemeen directeur van het Internationaal Arbeidsbureau.

2. De opzegging van de conventie, overeenkomstig artikelen 30 en 32, heeft van rechtswege de opzegging van dit protocol tot gevolg.

3. Elke opzegging die verloopt overeenkomstig paragrafen 1 en 2 van dit artikel gaat pas van kracht 1 jaar nadat ze geregistreerd werd.

Artikel 10

1. De Algemeen directeur van het Internationaal Arbeidsbureau stelt alle Leden van de Internationale arbeidsorganisatie in kennis over de registratie van alle bekrachtigingen, verklaringen en opzeggingen die de Leden van de Organisatie hem meedelen.

2. Door de Leden van de Organisatie op de hoogte te brengen van de registratie van de tweede bekrachtiging, vestigt de Algemeen directeur de aandacht van de Leden van de Organisatie op de datum van inwerkingtreding van dit protocol.

Artikel 11

De Algemeen directeur van het international Arbeidsbureau deelt aan de Secretaris-generaal van de Verenigde naties bijkomende informatie mee over de bekrachtigingen, verklaringen en opzeggingen die hij zal geregistreerd hebben, en dat ter registratie overeenkomstig artikel 102 van het Handvest van de Verenigde Naties.

Artikel 12

De Engelse en Franse versie van de tekst van dit protocol zijn tevens rechtsgeldig.

2. Le protocole entre en vigueur douze mois après que les ratifications de deux Membres ont été enregistrées par le Directeur général. Par la suite, le présent protocole entre en vigueur pour chaque Membre douze mois après la date de l'enregistrement de sa ratification. A compter de ce moment, le Membre intéressé est lié par la convention telle que complétée par les articles 1 à 7 du présent protocole.

Article 9

1. Tout Membre ayant ratifié le présent protocole peut le dénoncer à tout moment où la convention est elle-même ouverte à dénonciation, conformément à son article 30, par un acte communiqué au Directeur général du Bureau international du Travail aux fins d'enregistrement.

2. La dénonciation de la convention, conformément à ses articles 30 ou 32, entraîne de plein droit la dénonciation du présent protocole

3. Toute dénonciation effectuée conformément aux paragraphes 1 ou 2 du présent article ne prend effet qu'une année après avoir été enregistrée.

Article 10

1. Le Directeur général du Bureau international du Travail notifie à tous les Membres de l'Organisation internationale du Travail l'enregistrement de toutes les ratifications, déclarations et dénonciations qui lui sont communiquées par les Membres de l'Organisation.

2. En notifiant aux Membres de l'Organisation l'enregistrement de la deuxième ratification, le Directeur général appelle l'attention des Membres de l'Organisation sur la date à laquelle le présent protocole entrera en vigueur.

Article 11

Le Directeur général du Bureau international du Travail communique au Secrétaire général des Nations Unies, aux fins d'enregistrement conformément à l'article 102 de la Charte des Nations Unies, des renseignements complets au sujet de toutes les ratifications, déclarations et dénonciations qu'il aura enregistrées.

Article 12

Les versions anglaise et française du texte du présent protocole font également foi.

De voorgaande tekst is de authentieke tekst van het Verdrag, naar behoren aangenomen door de Algemene Conferentie van de Internationale Arbeidsorganisatie tijdens haar honderd en derde Zitting, die werd gehouden te Genève en voor gesloten werd verklaard op twaalf juni 2014.

Ten blijke waarvan wij onze handtekening hebben geplaatst op deze twaalfde juni 2014:

De Voorzitter van de Conferentie,

DANIEL FUNES DE RIOJA

De Directeur-generaal van het Internationaal Arbeidsbureau,

GUY RYDER

Le texte qui précède est le texte authentique du protocole dûment adoptée par la Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail dans sa cent troisième session qui s'est tenue à Genève et qui a été déclarée close le douzième jour de juin 2014.

En foi de quoi ont apposé leurs signatures, ce douzième jour de juin 2014:

Le Président de la Conférence,

DANIEL FUNES DE RIOJA

Le Directeur général du Bureau international du Travail,

GUY RYDER

Aanbeveling

INTERNATIONALE ARBEIDSCONFERENTIE

AANBEVELING 203

Aanbeveling
inzake bijkomende maatregelen met het oog op de daadwerkelijke afschaffing van gedwongen arbeid,

goedgekeurd door de conferentie
tijdens haar honderd en derde zitting,
genève, 11 juni 2014

AUTHENTIEKE TEKST

Aanbeveling 203

Aanbeveling inzake bijkomende maatregelen met het oog op de daadwerkelijke afschaffing van gedwongen arbeid

De Algemene Conferentie van de Internationale Arbeidsorganisatie, Bijeengeroepen te Genève door de Raad van Bestuur van het internationaal Arbeidsbureau en daar vergaderd op 28 mei 2014 in haar honderdenderde zitting;

Na goedkeuring van het Protocol van 2014 betreffende de gedwongen arbeid, 1930, waarnaar hierna zal verwezen worden als het "protocol";

Na beslist te hebben om verschillende voorstellen goed te keuren met als doel de leemtes in de toepassing van de conventie (n° 29) betreffende gedwongen arbeid, 1930 — hierna de "conventie" genoemd — op te vullen en na herhaald te hebben dat de preventie- en beschermingsmaatregelen, beroep- en herstelmechanismes, zoals schadeloosstelling en rehabilitatie, noodzakelijk zijn om gedwongen of verplichte arbeid daadwerkelijk en voorgoed af te schaffen, dat als vierde agendapunt van de vergadering genoteerd staat;

Na beslist te hebben dat deze voorstellen de vorm zouden aannemen van een aanbeveling ter aanvulling van de conventie en het protocol,

Keurt, de aanbeveling, die hierna Aanbeveling over gedwongen arbeid (bijkomende maatregelen), 2014 zal genoemd worden, goed op elf juni tweeduizend veertien.

1. De Leden zouden, voor zover nodig en in overleg met werkgevers- en werknemersorganisaties alsook met andere belanghebbenden de volgende domeinen moeten uitbouwen of versterken:

CONFÉRENCE INTERNATIONALE DU TRAVAIL

RECOMMANDATION 203

Recommandation
sur des mesures complémentaires en vue de la suppression effective du travail forcé,

adoptée par la conférence à
sa cent troisième session,
genève, 11 juin 2014

TEXTE AUTHENTIQUE

Recommandation 203

Recommandation sur des mesures complémentaires en vue de la suppression effective du travail forcé

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail, Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail, et s'y étant réunie le 28 mai 2014, en sa 103e session;

Après avoir adopté le Protocole de 2014 relatif à la convention sur le travail forcé, 1930, ci-après désigné le "protocole";

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions visant à combler les lacunes dans la mise en œuvre de la convention (n° 29) sur le travail forcé, 1930 — ci-après désignée la "convention" — et réaffirmé que les mesures de prévention et de protection et les mécanismes de recours et de réparation, tels que l'indemnisation et la réadaptation, sont nécessaires pour parvenir à la suppression effective et durable du travail forcé ou obligatoire, au titre du quatrième point à l'ordre du jour de la session;

Après avoir décidé que ces propositions prendraient la forme d'une recommandation complétant la convention et le protocole,

adopte, ce onzième jour de juin deux mille quatorze, la recommandation ci-après, qui sera dénommée Recommandation sur le travail forcé (mesures complémentaires),2014.

1. Les Membres devraient établir ou renforcer, selon que de besoin, en consultation avec les organisations d'employeurs et de travailleurs ainsi que d'autres groupes intéressés:

a) Nationale beleidslijnen en actieplannen met maatregelen waar de nodige termijnen aan verbonden zijn en die stoelen op een aanpak waarbij kinderen en het gelijkheidsbeginsel tussen man en vrouw centraal staan; de bedoeling is om te komen tot een daadwerkelijke en duurzame afschaffing van gedwongen of verplichte arbeid in al haar vormen en dat door preventie, bescherming en toegang te verschaffen tot beroep- en herstelmechanismen, zoals de schadeloosstelling van slachtoffers en de bestraffing van mensen die zich aan dergelijke praktijken schuldig hebben gemaakt;

b) De bevoegde overheden zoals de arbeidsinspectiediensten, de gerechtelijke instellingen en de nationale instellingen of andere institutionele instanties bevoegd inzake gedwongen of verplichte arbeid, zodanig dat de beleidslijnen en nationale actieplannen kunnen worden uitgewerkt, gecoördineerd, uitgevoerd, opgevolgd en geëvalueerd.

2. 1) De leden zouden over de aard en omvang van gedwongen of verplichte arbeid regelmatig betrouwbare, objectieve en gedetailleerde statistische gegevens en informatie moeten verzamelen, analyseren en verspreiden, opgesplitst volgens relevante criteria, zoals geslacht, leeftijd en nationaliteit; hierdoor kan de geboekte vooruitgang geëvalueerd worden.

2) Aangezien het persoonlijke gegevens betreft, moet ook het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer nageleefd worden.

PREVENTIE

3. De leden zouden preventieve maatregelen moeten treffen die rekening houden met:

a) Het naleven, de bevordering en de verwezenlijking van de principes en fundamentele rechten op het werk;

b) De bevordering van de vakbondsvrijheid en het collectief overleg om werknemers die risico lopen de kans te bieden om zich aan te sluiten bij werknemersorganisaties;

c) Programma's die strijden tegen discriminatie, die er op haar beurt voor zorgt dat werknemers kwetsbaarder worden voor gedwongen of verplichte arbeid;

d) Initiatieven die kinderarbeid bestrijden en die de opleidingsmogelijkheden van kinderen, jongens en meisjes bevorderen, zodanig dat zij behoed worden voor het risico om slachtoffer te worden van gedwongen of verplichte arbeid;

a) des politiques et des plans d'action nationaux contenant des mesures assorties de délais et fondées sur une approche soucieuse des enfants et du principe de l'égalité entre hommes et femmes pour parvenir à la suppression effective et durable du travail forcé ou obligatoire sous toutes ses formes, par la prévention, la protection et l'accès à des mécanismes de recours et de réparation, tels que l'indemnisation des victimes, et la répression des auteurs;

b) les autorités compétentes telles que les services de l'inspection du travail, les institutions judiciaires et les organismes nationaux ou autres mécanismes institutionnels compétents en matière de travail forcé ou obligatoire, afin d'assurer l'élaboration, la coordination, la mise en œuvre, le suivi et l'évaluation des politiques et plans d'action nationaux.

2. 1) Les Membres devraient régulièrement collecter, analyser et diffuser des informations et des données statistiques fiables, impartiales et détaillées, ventilées selon des critères pertinents, tels que le sexe, l'âge et la nationalité, sur la nature et l'ampleur du travail forcé ou obligatoire, ce qui permettrait une évaluation des progrès accomplis.

2) Le droit à la protection de la vie privée, s'agissant des données personnelles, devrait être respecté.

PRÉVENTION

3. Les Membres devraient prendre des mesures préventives qui comprennent:

a) le respect, la promotion et la réalisation des principes et droits fondamentaux au travail;

b) la promotion de la liberté syndicale et de la négociation collective pour permettre aux travailleurs à risque de s'affilier à des organisations de travailleurs;

c) des programmes visant à combattre la discrimination qui accroît la vulnérabilité au travail forcé ou obligatoire;

d) des initiatives de lutte contre le travail des enfants et de promotion des possibilités d'éducation pour les enfants, garçons et filles, afin de les protéger du risque de devenir victimes de travail forcé ou obligatoire;

e) Handelingen waarmee de doelstellingen van het protocol en de conventie worden nageleefd.

4. Gelet op hun nationale situatie, zouden de Leden de meest doeltreffende preventieve maatregelen moeten nemen, zoals:

a) Optreden tegen de dieperliggende oorzaken van het risico dat werknemers lopen om aan gedwongen of verplichte arbeid te worden blootgesteld;

b) Doelgerichte sensibiliseringscampagnes, in het bijzonder voor doelgroepen die het grootste risico lopen om het slachtoffer te worden van gedwongen of verplichte arbeid, waarbij ze onder andere ingelicht worden over hoe ze zich kunnen beschermen tegen frauduleuze of bedrieglijke tewerkstellings- en aanwervingspraktijken, alsook over hun rechten en verantwoordelijkheden op het werk en over de manier waarop ze indien nodig bijstand kunnen verkrijgen;

c) Doelgerichte sensibiliseringscampagnes met betrekking tot sancties die opgelopen kunnen worden indien het verbod op gedwongen of verplichte arbeid geschonden wordt;

d) Beroepsopleidingsprogramma's bedoeld voor risicogroepen, om hun inzetbaarheid, hun inkomenscapaciteit en —mogelijkheden te verbeteren;

e) Een maatregel waarmee gegarandeerd wordt dat de nationale wetgeving inzake arbeidsbetrekkingen alle economische sectoren dekt en dat ze wel degelijk wordt toegepast. De relevante informatie inzake arbeidsvoorwaarden moet op gepaste wijze kenbaar worden gemaakt, moet controleerbaar en makkelijk te begrijpen zijn, bij voorkeur in de vorm van een geschreven arbeidsovereenkomst, conform de nationale wetgeving of de collectieve arbeidsovereenkomsten;

f) De basisgaranties op vlak van sociale zekerheid die de basis vormen van de nationale sociale bescherming, zoals bepaald door de aanbeveling (n°202) inzake nationale sociale beschermingsniveaus, 2012, om het risico op gedwongen of verplichte arbeid te verkleinen;

g) Oriënterings- en inlichtingendiensten voor migranten, bij vertrek en aankomst, zodat zij zo goed mogelijk zijn voorbereid op hun job en hun verblijf in het buitenland en om hen te sensibiliseren over situaties van mensenhandel voor doeleinden van gedwongen arbeid zodat zij dit beter kunnen begrijpen;

h) Coherente beleidslijnen uitwerken, zoals een werkgelegenheids- en arbeidsmigratiebeleid, dat rekening houdt met risico's waaraan bepaalde groepen migranten

e) des actions visant à réaliser les buts du protocole et de la convention.

4. Tenant compte de leur situation nationale, les Membres devraient prendre les mesures préventives les plus efficaces, telles que:

a) une action contre les causes profondes de la vulnérabilité des travailleurs au travail forcé ou obligatoire;

b) des campagnes de sensibilisation ciblées, en particulier à l'intention de ceux qui sont le plus exposés au risque de devenir victimes de travail forcé ou obligatoire, pour les informer, entre autres, de la manière dont ils peuvent se protéger contre des pratiques d'emploi et de recrutement frauduleuses ou abusives, de leurs droits et responsabilités au travail et de la manière dont ils peuvent obtenir une assistance en cas de besoin;

c) des campagnes de sensibilisation ciblées concernant les sanctions encourues en cas de violation de l'interdiction du travail forcé ou obligatoire;

d) des programmes de formation professionnelle destinés aux populations à risque, afin d'accroître leur employabilité ainsi que leurs capacité et possibilités de gain;

e) une action visant à garantir que la législation nationale concernant la relation de travail couvre tous les secteurs de l'économie et qu'elle est effectivement appliquée. L'information pertinente relative aux conditions d'emploi devrait être spécifiée de manière appropriée, vérifiable et aisément compréhensible, de préférence sous la forme d'un contrat de travail écrit, conformément à la législation nationale ou aux conventions collectives;

f) les garanties élémentaires de sécurité sociale qui composent le socle national de protection sociale, tel que prévu par la recommandation (n° 202) sur les socles de protection sociale, 2012, afin de réduire la vulnérabilité au travail forcé ou obligatoire;

g) des services d'orientation et d'information pour les migrants, au départ et à l'arrivée, afin que ceux-ci soient mieux préparés à travailler et à vivre à l'étranger et afin de sensibiliser aux situations de traite à des fins de travail forcé et d'en permettre une meilleure compréhension;

h) des politiques cohérentes, telles que des politiques de l'emploi et de migration de main-d'œuvre, qui prennent en considération les risques auxquels sont confrontés

zijn blootgesteld, ook diegenen die hier illegaal verblijven en die gaan over de omstandigheden die kunnen leiden tot situaties van gedwongen arbeid;

i) Gecoördineerde inspanningen bevorderen tussen de bevoegde regeringsinstanties en instanties van andere lidstaten om te komen tot een veilige en gewettigde migratiebeweging en om mensenhandel te voorkomen, alsook gecoördineerde inspanningen om de activiteit van wervingsdiensten en werkgelegenheidsagentschappen te reglementeren, toe te laten en te controleren en de aanwervingskosten weg te werken die ten laste van de werknemers worden gezet met als doel de schuldslavernij en andere vormen van economische dwang uit te roeien;

j) Het naleven van hun verplichtingen op grond van de conventie om gedwongen of verplichte arbeid af te schaffen, werkgevers en bedrijven te oriënteren en te ondersteunen zodanig dat ze efficiënte maatregelen nemen om de risico's op gedwongen of verplichte arbeid te identificeren, te voorkomen en af te zwakken en om informatie te verstrekken over de manier waarop deze risico's worden waargenomen in hun activiteiten of in de producten, diensten of activiteiten waarmee zij rechtstreeks te maken hebben.

BESCHERMING

5. 1) doelgerichte inspanningen moeten geleverd worden om de slachtoffers van gedwongen of verplichte arbeid te identificeren en te bevrijden.

2) Slachtoffers van gedwongen of verplichte arbeid moeten beschermingsmaatregelen krijgen. Deze maatregelen zouden niet ondergeschikt mogen zijn aan de wil van het slachtoffer om samen te werken in het kader van een strafrechtelijke of andere procedure.

3) Er kunnen maatregelen genomen worden om slachtoffers aan te moedigen om samen te werken zodanig dat daders van inbreuken kunnen geïdentificeerd en veroordeeld worden.

6. De Leden zouden de rol en de vaardigheden van de werknemersorganisaties en andere belanghebbende instanties moeten erkennen op vlak van ondersteuning en bijstand aan de slachtoffers van gedwongen of verplichte arbeid.

7. De leden zouden, overeenkomstig de basisprincipes van hun rechtssysteem, de nodige maatregelen moeten nemen opdat de bevoegde overheden er niet toe verplicht worden om slachtoffers van gedwongen of verplichte arbeid te vervolgen of hen sancties op

des groupes particuliers de migrants, y compris ceux en situation irrégulière, et qui portent sur les circonstances pouvant conduire à des situations de travail forcé;

i) la promotion d'efforts coordonnés par les organismes gouvernementaux compétents avec ceux d'autres États pour permettre une migration sûre et régulière et pour prévenir la traite des personnes, y compris des efforts coordonnés visant à réglementer, autoriser et contrôler l'activité des recruteurs et des agences d'emploi et à éliminer les frais de recrutement mis à la charge des travailleurs afin de prévenir la servitude pour dettes et autres formes de contrainte économique;

j) en s'acquittant de leurs obligations en vertu de la convention de supprimer le travail forcé ou obligatoire, orienter et appuyer les employeurs et les entreprises afin qu'ils prennent des mesures efficaces pour identifier, prévenir et atténuer les risques de travail forcé ou obligatoire, et pour informer sur la manière dont ils appréhendent ces risques, dans leurs activités ou dans les produits, services ou activités auxquels ils peuvent être directement liés.

PROTECTION

5. 1) Des efforts ciblés devraient être déployés pour identifier et libérer les victimes de travail forcé ou obligatoire.

2) Des mesures de protection devraient être accordées aux victimes de travail forcé ou obligatoire. Ces mesures ne devraient pas être subordonnées à la volonté de la victime de coopérer dans le cadre d'une procédure pénale ou d'autres procédures.

3) Des mesures peuvent être prises pour encourager les victimes à coopérer à l'identification et à la condamnation des auteurs des infractions.

6. Les Membres devraient reconnaître le rôle et les capacités des organisations de travailleurs et autres organisations intéressées en matière d'appui et d'assistance aux victimes de travail forcé ou obligatoire.

7. Les Membres devraient, conformément aux principes fondamentaux de leur système juridique, prendre les mesures nécessaires pour que les autorités compétentes ne soient pas tenues d'engager de poursuites ou d'imposer de sanctions à l'encontre de victimes de

te leggen; en dat omdat ze gedwongen werden om illegale activiteiten te verrichten die een direct gevolg zouden zijn van hun onderwerping aan gedwongen of verplichte arbeid.

8. Om praktijken van misbruik en fraude tegen te gaan bij wervingsdiensten en werkgelegenheidsagentschappen, zouden de Leden maatregelen moeten nemen zoals:

a) het wegwerken van aanwervingskosten ten laste van de werknemers;

b) duidelijke contracten eisen waarbij de arbeidsvoorwaarden- en omstandigheden helder worden geschetst.

c) toegankelijke en gepaste mechanismes invoeren waarmee klachten kunnen worden behandeld;

d) gepaste sancties opleggen;

e) deze diensten reglementeren of toelaten.

9. Gelet op hun nationale situatie, zouden de Leden de doeltreffendste beschermingsmaatregelen moeten nemen om te beantwoorden aan de behoeften van alle slachtoffers, zowel wat de onmiddellijke bijstand betreft als hun herstel en rehabilitatie op lange termijn, zoals:

a) redelijke inspanningen om de veiligheid van de slachtoffers van gedwongen of verplichte arbeid te beschermen, en voor zover nodig ook die van hun familie en getuigen, hierbij hoort ook de bescherming tegen elke daad van intimidatie en elke vorm van vergelding louter tegen het feit dat ze hun rechten uitoefenen op grond van de geldende nationale wetgeving of tegen het feit dat ze meewerken aan een gerechtelijke procedure;

b) een aangepaste en geschikte woning;

c) gezondheidszorgen met inbegrip van medische en psychologische bijstand alsook bijzondere rehabilitatiemaatregelen voor de slachtoffers van gedwongen of verplichte arbeid, ook voor diegenen die tevens slachtoffer werden van seksueel geweld;

d) materiële hulp;

e) bescherming van de privacy en identiteit;

f) economische en sociale bijstand, hiertoe behoort ook de toegang tot opleidings- en vormingsmogelijkheden en het recht op waardig werk.

travail forcé ou obligatoire pour avoir pris part à des activités illicites qu'elles auraient été contraintes de réaliser et qui seraient une conséquence directe de leur soumission au travail forcé ou obligatoire.

8. En vue d'éliminer les abus et les pratiques frauduleuses des recruteurs et des agences d'emploi, les Membres devraient prendre des mesures telles que:

a) éliminer les frais de recrutement mis à la charge des travailleurs;

b) exiger des contrats transparents stipulant clairement les conditions d'emploi et de travail;

c) établir des mécanismes de traitement des plaintes adéquats et accessibles;

d) imposer des sanctions adéquates;

e) réglementer ou autoriser ces services.

9. Tenant compte de leur situation nationale, les Membres devraient prendre les mesures de protection les plus efficaces pour répondre aux besoins de toutes les victimes, tant pour ce qui est d'une assistance immédiate que de leurs rétablissement et réadaptation à long terme, telles que:

a) des efforts raisonnables pour protéger la sécurité des victimes de travail forcé ou obligatoire, ainsi que des membres de leur famille et des témoins, selon que de besoin, y compris la protection contre tout acte d'intimidation et toute forme de représailles du fait de l'exercice de leurs droits en vertu de la législation nationale applicable ou de leur coopération dans le cadre d'une procédure judiciaire;

b) un logement adéquat et approprié;

c) des soins de santé comprenant une assistance médicale et psychologique, ainsi que des mesures spéciales de réadaptation pour les victimes de travail forcé ou obligatoire, y compris celles qui ont également subi des violences sexuelles;

d) une aide matérielle;

e) la protection de la vie privée et de l'identité;

f) une aide sociale et économique, y compris l'accès à des opportunités d'éducation et de formation et l'accès au travail décent.

10. De beschermingsmaatregelen voor kinderen die het slachtoffer werden van gedwongen of verplichte arbeid zouden rekening moeten houden met de individuele noden en het hoger belang van het kind en zouden naast de beschermingsmaatregelen voorzien in de Conventie (n°182) voor de uitbanning van de ergste vormen van kinderarbeid, 1999, de volgende zaken moeten bevatten:

a) de toegang tot onderwijs voor jongens en meisjes;

b) de aanwijzing van een voogd of een andere vertegenwoordiger, indien nodig;

c) een vermoeden van minderjarigheid in afwachting van het nagaan van de echte leeftijd, wanneer er twijfel bestaat over de leeftijd van het kind en wanneer er redenen zijn om aan te nemen dat het kind jonger is dan 18 jaar,

d) inspanningen om kinderen opnieuw in hun eigen familie te integreren of wanneer het hoger belang van het kind dat vereist, hen te plaatsen in een andere familiale omgeving

11. Gelet op hun nationale situatie, moeten de Leden de meest doeltreffende beschermingsmaatregelen nemen voor migranten die het slachtoffer werden van gedwongen of verplichte arbeid, ongeacht hun juridisch statuut op het rijksgebied, waaronder:

a) het toekennen van een denk- en herstelperiode, wanneer er duidelijke redenen bestaan om aan te nemen dat de persoon in kwestie slachtoffer is van gedwongen of verplichte arbeid, zodat hij of zij een heldere beslissing kan nemen wat de beschermingsmaatregelen en de deelname aan gerechtelijke procedures betreft, een periode waarin de persoon op het rijksgebied van de betroffen lidstaat mag blijven;

b) de toekenning van een tijdelijke of permanente verblijfsvergunning en toegang tot de arbeidsmarkt;

c) maatregelen om een veilige en bij voorkeur vrijwillige terugkeer te vergemakkelijken.

BEROEPS- EN HERSTELMOGELIJKHEDEN, ZOALS SCHADELOOSSTELLING EN TOEGANG TOT JUSTITIE

12. De Leden zouden maatregelen moeten treffen om ervoor te zorgen dat alle slachtoffers van gedwongen of verplichte arbeid toegang hebben tot justitie en tot andere doeltreffende en geschikte beroeps- en herstelmechanismen zoals schadeloosstelling voor morele en materiële geleden schade, ook via:

10. Les mesures de protection destinées aux enfants victimes de travail forcé ou obligatoire devraient prendre en considération les besoins particuliers et l'intérêt supérieur de l'enfant et, outre les protections prévues dans la convention (n° 182) sur les pires formes de travail des enfants, 1999, devraient inclure:

a) l'accès à l'éducation pour les filles et les garçons;

b) la nomination d'un tuteur ou d'un autre représentant, s'il y a lieu;

c) lorsque l'âge de la personne est incertain mais qu'il y a des raisons de penser qu'elle est âgée de moins de 18 ans, une présomption du statut de mineur, dans l'attente de la vérification de son âge;

d) des efforts visant à réintégrer les enfants dans leur famille ou, lorsque l'intérêt supérieur de l'enfant l'exige, à les placer en milieu familial.

11. Tenant compte de leur situation nationale, les Membres devraient prendre les mesures de protection les plus efficaces à l'intention des migrants victimes de travail forcé ou obligatoire, quel que soit leur statut juridique sur le territoire national, notamment:

a) l'octroi d'une période de réflexion et de rétablissement, lorsqu'il y a des motifs raisonnables de penser que la personne est victime de travail forcé ou obligatoire, afin de lui permettre de prendre une décision éclairée quant aux mesures de protection et à sa participation à des procédures judiciaires, période pendant laquelle la personne sera autorisée à rester sur le territoire de l'État membre concerné;

b) l'octroi d'un titre de séjour temporaire ou permanent et l'accès au marché du travail;

c) des mesures facilitant le rapatriement sûr et de préférence volontaire.

MÉCANISMES DE RECOURS ET DE RÉPARATION, TELS QUE L'INDEMNISATION ET L'ACCÈS À LA JUSTICE

12. Les Membres devraient prendre des mesures pour s'assurer que toutes les victimes de travail forcé ou obligatoire ont accès à la justice et à d'autres mécanismes de recours et de réparation efficaces et appropriés, tels que l'indemnisation pour le préjudice moral et matériel subi, y compris à travers:

a) de garantie, dat overeenkomstig de nationale wetgeving en praktijk, alle slachtoffers, alleen of via een vertegenwoordiger, daadwerkelijk toegang hebben tot rechtbanken of andere geschilbeslechtingsorganen om in beroep te gaan met het oog op herstel, zoals schadeloosstelling en schadevergoedingen;

b) bepalingen die erin voorzien dat slachtoffers een schadeloosstelling en schadevergoeding kunnen aanvragen, met inbegrip van verschuldigde lonen en verplichte bijdragen voor prestaties van sociale zekerheid, te betalen door de daders van de inbreuken;

c) De garantie op toegang tot bestaande passende stelsels van schadeloosstelling;

d) Informatie en advies aan slachtoffers over hun rechten en beschikbare diensten, in een taal die ze begrijpen, alsook de toegang tot gerechtelijke bijstand, bij voorkeur gratis;

e) bepalingen die voorzien dat alle slachtoffers van gedwongen of verplichte arbeid, uitgevoerd in een lidstaat en wonend in die lidstaat of erbuiten, in die lidstaat administratief, gerechtelijk, burgerrechtelijk of strafrechtelijk beroep kunnen aantekenen, ongeacht hun aanwezigheid of juridisch statuut in die staat, op grond van vereenvoudigde procedureregels indien nodig.

CONTROLE VAN TOEPASSING

13. De Leden zouden maatregelen moeten nemen om de toepassing van de nationale wetgeving te versterken alsook andere maatregelen, waaronder:

a) De bevoegde overheden, zoals de arbeidsinspectiediensten uitrusten met bevoegdheden, hulpmiddelen en noodzakelijke opleidingsmiddelen om ervoor te zorgen dat ze de wetgeving daadwerkelijk kunnen toepassen en kunnen samenwerken met andere organisaties, geïnteresseerd in preventie en bescherming van slachtoffers van gedwongen of verplichte arbeid;

b) naast de strafrechtelijke sancties, moeten er andere sancties worden opgelegd, zoals de beslaglegging op opbrengsten uit gedwongen of verplichte arbeid en andere goederen, overeenkomstig de nationale wetgeving;

c) Zich ervan vergewissen dat in toepassing van artikel 25 van de conventie en alinea b hierboven, rechtspersonen aansprakelijk kunnen worden gesteld voor de schending van het verbod op gedwongen of verplichte arbeid;

a) la garantie, conformément à la législation et à la pratique nationales, que toutes les victimes ont, seules ou par l'intermédiaire d'un représentant, effectivement accès aux tribunaux ou à d'autres mécanismes de règlement des différends pour présenter des recours à des fins de réparation, telle que l'indemnisation et les dommages et intérêts;

b) des dispositions prévoyant que les victimes peuvent demander une indemnisation et des dommages et intérêts, y compris pour les salaires non versés et les cotisations obligatoires au titre des prestations de sécurité sociale, de la part des auteurs des infractions;

c) la garantie de l'accès à des régimes d'indemnisation appropriés existants;

d) l'information et le conseil aux victimes au sujet de leurs droits et des services disponibles, dans une langue qui leur est compréhensible, ainsi que l'accès à une assistance juridique, de préférence gratuite;

e) des dispositions prévoyant que toutes les victimes de travail forcé ou obligatoire, perpétré dans un État membre, ressortissantes nationales ou étrangères, peuvent présenter dans cet État des recours appropriés administratifs ou judiciaires, civils ou pénaux, indépendamment de leur présence ou de leur statut juridique dans ledit État, en vertu de règles procédurales simplifiées s'il y a lieu.

CONTRÔLE DE L'APPLICATION

13. Les Membres devraient prendre des dispositions pour renforcer l'application de la législation nationale et des autres mesures, et notamment:

a) doter les autorités compétentes, telles que les services de l'inspection du travail, des attributions, des ressources et des moyens de formation nécessaires pour leur permettre de faire appliquer effectivement la législation et de coopérer avec d'autres organisations intéressées aux fins de la prévention et de la protection des victimes de travail forcé ou obligatoire;

b) prévoir, outre les sanctions pénales, l'imposition d'autres sanctions, telles que la confiscation des profits tirés du travail forcé ou obligatoire et d'autres biens, conformément à la législation nationale;

c) s'assurer, en appliquant l'article 25 de la convention et l'alinéa b) ci-dessus, que les personnes morales peuvent être tenues responsables de la violation de l'interdiction de recourir au travail forcé ou obligatoire;

d) meer inspanningen leveren op vlak van slachtofferidentificatie, met inbegrip van de definitie van indicatoren voor gedwongen of verplichte arbeid die gebruikt kunnen worden door arbeidsinspecteurs, bevoegde overheden, agenten van sociale diensten, van immigratiediensten, overheid, werkgevers, werkgevers- en werknemersorganisaties, ngo's en andere betrokken actoren.

INTERNATIONALE SAMENWERKING

14. De internationale samenwerking tussen de leden en met de betrokken internationale en regionale organisaties moet versterkt worden; organisaties moeten elkaar bijstand verlenen om te komen tot de effectieve en duurzame afschaffing van gedwongen of verplichte arbeid, onder andere door:

a) de versterking van de internationale samenwerking tussen instellingen bevoegd voor de toepassing van de arbeidswetgeving, buiten die bevoegd voor de toepassing van het strafrecht;

b) het vrijmaken van hulpmiddelen voor nationale actieprogramma's alsook voor de internationale samenwerking en technische bijstand;

c) rechtsbijstand

d) samenwerking om de toevlucht van diplomatiek personeel tot gedwongen of verplichte arbeid te bestrijden en te vermijden

e) een wederzijdse technische bijstand, met inbegrip van informatie-uitwisseling en het delen van goede praktijken en lessen getrokken uit de strijd tegen gedwongen of verplichte arbeid.

De voorgaande tekst is de authentieke tekst van de aanbeveling, naar behoren aangenomen door de Algemene Conferentie van de Internationale Arbeidsorganisatie tijdens haar honderd en derde Zitting, die werd gehouden te Genève en voor gesloten werd verklaard op twaalf juni 2014.

d) intensifier les efforts dans le domaine de l'identification des victimes, y compris en définissant des indicateurs du travail forcé ou obligatoire qui pourraient être utilisés par les inspecteurs du travail, les forces de l'ordre, les agents des services sociaux, les agents des services de l'immigration, le ministère public, les employeurs, les organisations d'employeurs et de travailleurs, les organisations non gouvernementales et les autres acteurs concernés.

COOPÉRATION INTERNATIONALE

14. La coopération internationale devrait être renforcée entre les Membres et avec les organisations internationales et régionales concernées, lesquels devraient se prêter mutuellement assistance en vue de parvenir à la suppression effective et durable du travail forcé ou obligatoire, notamment par:

a) le renforcement de la coopération internationale entre les institutions chargées de l'application de la législation du travail outre celle concernant l'application du droit pénal;

b) la mobilisation de ressources pour les programmes d'action nationaux ainsi que pour la coopération et l'assistance techniques internationales;

c) l'entraide judiciaire;

d) la coopération pour combattre et prévenir le recours au travail forcé ou obligatoire par le personnel diplomatique;

e) une assistance technique mutuelle, comprenant l'échange d'informations et la mise en commun des bonnes pratiques et des enseignements tirés de la lutte contre le travail forcé ou obligatoire.

Le texte qui précède est le texte authentique de la recommandation dûment adoptée par la Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail dans sa cent troisième session qui s'est tenue à Genève et qui a été déclarée close le douzième jour de juin 2014.

Ten blijke waarvan wij onze handtekening hebben geplaatst op deze twaalfde juni 2014:

De Voorzitter van de Conferentie,

DANIEL FUNES DE RIOJA

De Directeur-Generaal van het Internationaal Arbeidsbureau,

GUY RYDER

En foi de quoi ont apposé leurs signatures, ce douzième jour de juin 2014:

Le Président de la Conférence,

DANIEL FUNES DE RIOJA

Le Directeur général du Bureau international du Travail,

GUY RYDER